

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 13.030.01 **Září 2013**

Charakterizace odpadů – Návod pro výběr a použití screeningových metod

ČSN
EN 16123
83 8052

Characterization of waste – Guidance on selection and application of screening methods

Caractérisation des déchets – Lignes directrices relatives au choix et a l'application des méthodes de dépistage

Charakterisierung von Abfall – Anleitung für Auswahl und Anwendung von Screening-Verfahren

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 16123:2013. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 16123:2013. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Informace o citovaných dokumentech

EN 16192 zavedena v ČSN EN 16192 (83 8012) Charakterizace odpadů – Analýza výluhů

Souvisící ČSN a TNI

ČSN EN 15002:2006 (83 8003) Charakterizace odpadů – Příprava zkušebních podílů z laboratorního vzorku

TNI CEN/TR 16130:2011 (83 8051) Charakterizace odpadů – Ověření na místě

ČSN P ISO/TS 13530:2010 (75 7010) Jakost vod – Návod na řízení kvality chemického a fyzikálně-chemického rozboru vod

ČSN ISO 17381:2008 (75 7304) Jakost vod – Výběr a použití metod s přímo použitelnými komerčními analytickými soupravami pro analýzu vod

Souvisící předpisy

Směrnice Rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů. V České republice jsou požadavky této směrnice ustanoveny/implementovány zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky

a jejich využívání na povrchu terénu a o změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic

Rozhodnutí Rady 2003/33/ES ze dne 19. prosince 2002, kterým se stanoví kritéria a postupy pro přijímání odpadů na skládky podle článku 16 a přílohy II směrnice 1999/31/ES

Vypracování normy

Zpracovatel: Sweco Hydroprojekt a. s., Praha, IČ 26475081, Ing. Lenka Fremrová

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Jan Šuser

EVROPSKÁ NORMA EN 16123
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM Únor 2013

ICS 13.030.01

Charakterizace odpadů - Návod pro výběr a použití screeningových metod

Characterization of waste - Guidance on selection and application of screening methods

Caractérisation des déchets - Lignes directrices relatives au choix et à l'application des méthodes de dépistage

Charakterisierung von Abfall - Anleitung für Auswahl und Anwendung von Screening-Verfahren

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2012-12-07.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Obsah

Strana

Předmluva 6

Úvod 7

1 Předmět normy 8

2 Citované dokumenty 8

3 Termíny a definice 8

4 Podstata 8

5 Typické oblasti použití screeningových metod 8

5.1 Obecně 8

5.2 Podpora postupů odběru vzorků/přípravy vzorků 8

5.3 Ověření na místě 9

5.4 Monitorování postupů 9

5.5 Určení homogenity/heterogenity velkého objemu materiálu 9

5.6 Průzkum kontaminovaných lokalit (identifikace problematických lokalit) 9

5.7 Identifikace zdrojů kontaminace 9

5.8 Bezpečnost práce 9

6 Výběr screeningové metody 9

6.1 Kritéria výběru 9

6.1.1 Odběr vzorků/úprava vzorků/příprava vzorků 9

6.1.2 Vymezení ukazatelů 9

6.1.3 Oblast použití 10

6.1.4 Mezní podmínky 10

6.2 Zkouška vhodnosti pro daný účel 10

6.3 Cíle kvality 10

7 Podmínky použitelnosti screeningových metod 10

7.1 Obecně 10

7.2 Oblast použití 10

7.2.1 Podstata metody 10

7.2.2 Pokyny pro zavedení metody 11

7.2.3 Odběr vzorků a vzorky 11

7.2.4 Postup měření 11

7.2.5 Uvádění výsledků 11

7.2.6 Pokyny pro nakládání s odpady 11

7.2.7 Charakteristické údaje metody 11

7.2.8 Literární odkazy 11

8 Zkoušení vhodnosti pro daný účel 11

8.1 Obecně 11

8.2 Zkoušení reprodukovatelnosti 12

8.3 Vyloučení falešně negativních výsledků 12

8.4 Zkouška individuální porovnatelnosti 12

9 Analytická kritéria přijatelnosti 12

9.1 Obecně 12

9.2 Výchozí kritéria 12

9.3 Průběžná kritéria 13

10 Zabezpečování kvality 13

11 Dokumentace 13

Příloha A (informativní) Postup rozhodování 14

Příloha B (informativní) Příklad pomůcky pro dokumentaci/kontrolní seznam 15

Příloha C (informativní) Statistický nástroj pro individuální porovnatelnost – Shoda výsledků referenční metody a screeningové metody: t -test střední hodnoty pro skutečné vzorky 18

C.1 Obecně 18

C.2 Test odlehlých výsledků 18

C.3 Homogenita rozptylů 18

C.4 t-test střední hodnoty 19

Bibliografie 20

Předmluva

Tento dokument (EN 16123:2013) vypracovala technická komise CEN/TC 292 *Charakterizace odpadů*, jejíž sekretariát zajišťuje NEN.

Této evropské normě je nutno nejpozději do srpna 2013 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do srpna 2013.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoli nebo všech patentových práv.

Normalizace výběru a použití screeningových metod je povinná, aby byly tyto metody dostupné pro legislativu. Vedle běžných laboratorních metod, které jsou normalizovány jednotlivě, je pro screeningové metody zvolen rámcový přístup. Použití screeningových metod v tomto rámci zaručuje spolehlivost výsledků, která je požadována legislativou.

Aby byly splněny požadavky legislativy, je velmi důležité dokumentovat všechny rozhodovací kroky při výběru metody, zkoušení použitelnosti, použití metody a hodnocení.

Tato evropská norma se vztahuje na použití screeningových metod pro pevné materiály (odpad) jako matici vzorku; odpovídající normou pro vodu je ISO 17381.

Podle vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny oznámit národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Úvod

Tento dokument poskytuje návod pro použití screeningových metod k popisu odpadu. Jednou z oblastí použití screeningových metod je „ověření na místě“, které je doporučeno ve směrnici o skládkách odpadů (1999/31/ES) a v rozhodnutí, kterým se stanoví kritéria a postupy pro přijímání odpadů na skládky (2003/33/ES).

V postupech, jako je vstupní kontrola odpadu, se zvyšuje zájem o screeningové metody, protože mohou vedle normalizovaných metod urychlit ověření dokumentovaných charakteristik odpadu.

1 Předmět normy

Tato norma poskytuje návod pro výběr a použití screeningových metod k popisu odpadu. Cílem tohoto dokumentu je stanovit kritéria pro to, kdy mohou být různé druhy screeningových metod použity pro

analýzu určitých ukazatelů odpadu a které kroky jsou potřebné pro prokázání jejich přijatelnosti.

Tento dokument nedoporučuje žádnou určitou screeningovou metodu, ale uvádí zásady pro její výběr a použití.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.